

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt. Félévre
2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:
3 hasábos petitsor egyszer
9 kr., többszöri hirdetés-
nél 7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.

Bérmentelen leveleket
csak ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
vissza.

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“, a „Zala-egerszegi ügyvédi kamara“ és a „Kanizsai járási községi és körjegyzők egyletének“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A mi demokraciánk.

A hangzatos jelszavak mai korszakában semmit sem szoktunk olyan gyakran hangoztatni, mint a demokraciát.

Demokratikus elvek, demokratikus intézmények! A társadalmi kiváltságok kora lejárt, egyenlők vagyunk mindnyájan, egyenlő jogok birtokában és egyenlő köteleességek terhe alatt. Ezt szoktuk mondani.

Milyen szép szavak. Milyen kedvesen zengő cimbalom és szépen csengő érc!

Valóban, ha a társadalmi élet visszasságait valami megszüntethetné, leginkább, legnagyobb erővel az járulhatna ehhez, ha ezek a szép ígék minden irányban, minden vonalon testté válhatnának.

Hogy elsimulnának azok a folytonos izgalmat provokáló ellentétek, milyen igazán szép és megnyugtató volna az érintkezés, ha egyszer már valóban kilépnénk az elzárkózás, a válaszfalak rideg korlátaiból.

Ámde még nálunk mindig csak az írott malasztok rendszere járja. Szeretjük, elfogadjuk az elmeleteket mindnyájan, de a megvalósítást szívesen átengedjük azoknak, akiknek az semmi különös lemondással nem jár.

Nagy általánosságban a demokratikus elvek csak akkor érvényesülnek egy-egy rövidke időre, mikor a nép szava lesz uralkodóvá, hatalommá. Ilyenkor azután, mikor a demokracia egyéni célok eszközévé lesz, a bohózat összes ismertető jelével belemegyünk a demokratikus elvek érvényesítésébe.

A nagy elvek, a nagy jelszavak azonban nem arra valók, hogy azokat kortes-mozgalmakban, a kasztszellemet néhány órára elatató dőzsölés mellett travesztáljuk, hanem arra, hogy áthatva gondolataink, érzelmeink világát, vértünkbe ivódjanak és egész lényünket radikálisan reformálják.

A „Zalamegye“ tárcája.

Álmatlan éjszakák.

A kis terem káprázatos fényében hallgatja a vihar éles sikongásait s csak olyankor ébred fel merengéséből, mikor nehéz, súlyos léptek zaja verődik be az elhagyott sötét utcákról.

Pillanatokig figyel, vigyáz s ha a kopogás megszűnik, ismét parányi kezeibe hajítja borus, bánatos arcát.

— Nem jön! suttogták ajkai s hosszú, fekete szempillái fáradtan ereszkednek alá.

A hideg szél zimankót kavará szárnyával megcsapja az ablak tükörfüvegét, hogy az csörömpölve hull ezer meg ezer darabban alá s a fagyos fergeteg egy rohama gúnyos, kárörvendő hangon zümmög a szép asszony fölébe:

— Ne várd a férjedet! A galambnak boldogságát feldúlja az ember, az asszonyt a vágy, a szomj, sovárgás az elérhetetlen után!

A szokatlan hangokra feljedsz s bezárja az ablakablakot, melyeket nyomban bearanyoz az izzó zsarátnok vöröses fénye.

Lágy, fuvolyaszerű zsongás szűrődik a selymes fészkek misztikus csendjébe, mintha pacstirtadal olvadt volna össze csengő leánykacajjal. A falakon függő képek alakjai megelevenednek s a tiroi pásztor sipjának halk zenéje mellett úgy tetszik, mintha hallani lehetne Romeo vallomását a boldogságról, szíve szerelméről.

A nyitott folyóirat eima lapjára rácsordul egy könyvesp, melyet a zokogó asszony fölirat kibontott hajának fűrtjeivel.

Kezeivel belevág a légbe s elúzi, elhajítja az ábrándos álmokat, azt a csalóka fényt, mely sugarait beszövi a szívébe s örült mámort támaszt az után, a mi nincs, a mi csak játék, fájó, gyötrelmes képzelet.

És ekkor megnyílik az ajtó. Valami bűbajos, izgató kacaj visszhangja bűg szét az enyhe fészkek virágos zugai között s egy mosolygó, tapsoló asszony csókjai hullanak a belépő férfi halovány arcára.

Ahhoz pedig, hogy még általánosan a gyakorlatba át nem ment eszméket magunkba szívassunk; hogy egész lényünket lényeges reformálódáson vihezzük keresztül, első sorban az kell, hogy szakítani tudjunk a tradíciókkal. Ez pedig roppant nehéz feladat. Ez csak papiroson könnyű, az életben mindig erkölcsi áldozatokkal jár.

Nézzünk csak körül az életben!

Azokat a köröket, ahol még csaknem teljes erővel fennállnak a tradíciók, hagyjuk figyelmen kívül, maradjunk csak az úgynevezett közép-osztálynál, mely a demokratikus elveknek átmeneti talaját képezi.

Nem tapasztalunk-e itt is bizonyos ragaszkodást a tradíciókhoz? Nem halljuk-e itt is folytonosan hangoztatni az úgynevezett előkelőséget?

Vagy nézzük csak: sikerül-e egész simán még a közép-osztály körében is oly házasság, mely nem a régi tradíciók szerint kötött? Nem fogjuk-e itt is ugyanazt az előkelő félrehúzódat tapasztalni egy oly nővel szemben, kit egy alacsonyabb társadalmi osztályból emelt magához valamelyik férfi?

Ez hát az a mi nagy hangon hirdett demokracizmusunk!

És mit látunk a különböző egyesületekben, amik közül a legtöbbnek egyenesen az a missiója, hogy a társadalmi válaszfalakat lerombolja?

Lehet valamely egyesületet a szervezés. az alakítás mozgalmi közben a legdemokratikusabb alapokra fektetni, de mikor arról van szó, hogy kik álljanak az élén, kik intézzék belső ügyeit: akkor lassan-lassan háttérbe kezdenek szorulni azok a fennen hirdett demokratikus elvek és előtérbe lép az a tradicionális felfogás, hogy egy nagyságos ur csak nem ülhet együtt, nem tárgyalhat ugyanannál a zöldasztalnál egyik-másik egyszerű iparossal. — És ha az egyesületi alakítással, szervezéssel bajlódók többségében olyan nagy és erős az idealizmus, hogy ezzel a tradícióval szakítani akarnak, el lehetnek rá készülve, hogy

— Vártam magára, édes. Látja, nem tudom megszokni az egyedüllétet, bánt a magány s mióta felesége lettem, azt szeretném, hogy mindig az ölében lakjam.

— Gyermekek!

— Az! bohókás gyermek vagyok. Vágyom a fészkerakás boldogsága után s szeretnék helyet szorítani magamnak a szíve fölött, hadd halljam dobogását mindig, örökké!

A száraz, megtört alakú agg férfi kimerültséget mutató arcán keserű mosoly jelenik meg s ölében viszi a szépséges asszonyt a puha kerevetig. Egy apró, bársonyos zsámolyt is helyez lábához s maga oda ül, hogy a szétomló hajredő fűrtjei az ő nyakába omoljanak.

— Így, így! — nevet az asszony, — Aztán jöjjön közelebb, egészen mellém, hajtsa fejét a keblemre s öleljen át, hogy ne lássa meg azt a könnyet, melyet az élébb ejtettem.

— Hogyan, maga sirt, Irén?

— Nem, nem, csak egy könnyet s azt is olyan akaratlanul.

— S aztán igazán miattam?

A villogó szemű fiatal asszony vonásai lángoló pirba borulnak s ajkai, melyeknek még a lehelete is éget, oda tapadnak férje homlokára.

— A boldogságomért!

Benne volt ebben az egy szavában a szerelmes szív minden vágya, minden óhajta s az esdeklésszerű hang a lélek mélyéből fakadt.

Az őz ember lelke előtt e pillanatban elvonult ifjúságának minden eldobott napja, a könnyelmű, meg gondolatlan élet s roncsolt tagjain végig tekintvén, szeméi a falon függő Romeo daliás alakján akadtak meg, kinek keblére borult ifju menyasszonya.

Az ő vállain is egy lihegő asszonyi fej nyugodott s az ölelő karokon át szinte érezte a forró vér lázas keringését. És érezte azt a kint, mely a szép asszony szívét meg akarta szakítani.

Csendesen kibontakozott a gömbölyű, hófehér karokból, leereszkedett a földre, csókolta a felesége ruhája szélét s mig drága ékszereket helyezett ölébe, tudokolva rebegette:

különben nagyon tiszteletreméltó és nemes törekvésükkel akaratlanul is az egyenlenség magvainak készítenek talajt.

Hogyan lehetne ezt a demokratikus szellemet bevinni a zöldasztalokhoz, mikor még a fehér asztaloknál is csak igen kivételes esetekben sikerül csak ez néhány órára!

Hisz még a nyilvános helyeken, a vendéglőkben is azt tapasztaljuk, hogy majdnem minden társadalmi osztálynak megvan a maga asztala s ha egy-ugyanazon helyiségbe egymásután betér hat más-más foglalkozású és állású ember, az bizonyos, hogy hat külön asztalhoz fognak ülni, ha egyébként ismerősek is.

Igy van ez a gyakorlati életben. Így van ez az egyesületi helyiségekben, a nyilvános helyeken, így van legtöbb helyen, még a legdemokratikusabb helyen: a templomban is. — Ott is csak a pap ajkairól halljuk az egyenlőség ígét, a fonséges elveket, de a padokban a gyakorlat eltagadhatatlan gondossággal különíti el a kaputot a ködmentől.

Mindezek olyan külső jelek, amik határozottan amellet tesznek tanuságot, hogy mi bizony még nem birtunk teljesen és általánosságban szakítani a tradícióval, mely ember és ember közé válaszfalat emel s mely lehetetlenné teszi, hogy a különböző műveltségi fokon álló egyének fesztelen érintkezése is eszközévé lehessen a haladásnak, az általános művelődésnek.

Mi e tekintetben a vénhiát Európa tradícióinak nyomása alatt állunk. Hiába integet felénk az új-világ szelleme, hogy kövessük, mert az általános művelődést semmi sem garantirozza oly nagy mértékben, mint a demokratikus szellemben reformálódott társadalmi élet. Mi azért nem birunk szakítani a tradíciókkal és megmaradunk írott-malasztos papiros demokratáknak; hirdetjük nagyszabású beszédekben, hangzatos frázisokkal át meg átszótt újságcikkelyekben, sőt nagy tüzzel irt röpiratokban is a demokraciát, de a gyakorlati életben, ha valamelyik nagyságos úrnak kezét

— Megtud-e nekem bocsátani Irén, hogy a férje lettem önnek?

Az igézetes fiatal asszony összekulcsolta kezeit a keble fölött, mintha a megszakadást féltene.

— S az én boldogságom?

Az ajtó halk zöreje s a folyosón tova haladó léptek elenyésző hangja volt a válasz a szomorú, gyötrelmes kérdésre, melybe egy ifju szív minden ábrándja beletemetkezett.

Cenci néniéknél.

Írta: Hrabovszky Lajos.

Cenci néninek hívja mindenki. Nekem jó ismerősöm; pillanatnyi zavaraimból rendszerint ő húz ki.

Igen érdekes néni ő.

Még hajdon, bár hatvannégy derűs és borus tavasz virágait s a poeták által megénekelte pillangóit látta már. Története is érdekes, valóságos unikum.

Szülei korán elhaltak és nagy vagyont hagytak neki. A bankók szaga sok kérést vonzott a házhoz.

A kéré egy huszár tiszt volt, aki megkapta Cenci néni kezét és ráadásul kifizették adósságait. Egyelőre ott hagyta a néni, mint akár Szent Pál az oláhokat. A hegyibe még egy bankhivatalnok is ily gyalázatosan becsapta.

Erre Cenci néni boszut esküdött, ridegen elhatározta, hogy többé sohasem megy férjhez. A szapulás vezérkarja nála gyűl össze egy kis délutáni ozsonna-kávéval.

Rendesen az ottománok ül az anyósok mintaképe, Csutoráné asszony. Argus szemek, elhízott vörös az; a gyengéje, hogy szereti magát magnagyságotatni. Fotelekben, székekben menyecskék, lányok vegyesen csücsülnek és szüresülnek a kávé.

Himzett párnán, egy keleti despota fonségével, gnyaszt Cenci néni kincse, egy kis pincsi. Ő az ur a háznál. Jelen van még egy kiállhatatlan kerepelő, kajdácsoló papagály a — Trajánus. Az anyósok típusa „vezet“. Sipító hangon szól:

nyújtja az egyszerű földmives, az a legtöbb esetben ügyesen hátracsapja mindkét kezét, összeteszi a dereka fölött s valami ismert operett-áriát kezd fityólni.

Nos hát ez az a mi hatalmas democratiánk.

Ha akada közöttük egy olyan egyén, akinek szívét, lelkét annyira áthatották a demokratikus elvek, hogy élete minden pillanatában érvényesíti az egyenlőség szellemét, az megérdemelné, hogy halála után a muzeum számára preparálják s mumiává aszalt hullája fölé oda írják: „Egy őszinte democrata a XIX. század utolsó tizedéből.“

József főherceg vármegyénkben.

A magyar nemzet minden igaz fia hálás kegyelettel és odaadó szeretettel csüng szép emlékü József nádorunknak népszerű fián, József főherceg öfenségén, a magyar honvédség főparancsnokán.

Ezt a rajongó szeretetet nemcsak az a hálás kegyelet szüli, amelyet az egykori nádor drága emlékének szentelünk; hanem szüli annak tudata, hogy József főherceg O Fensége egész családjával együtt nemcsak érzelmeiben, cselekedeteiben vallja magát magyarnak, hanem ez a jellemvonás az egész fenséges családnak igazi büszkeségét is képezi.

Ez adja magyarázatát annak a lelkesedésnek, melylyel vármegyénk három városa: Keszthely, Nagy-Kanizsa és Zala-Egerszeg — fogadta József főherceget szemleutja alkalmával.

És habár mind a három helyen az ünnepléses fogadtatás a főherceg határozott óhajára el is maradt: mégis mind három helyen talált módot a közönség a fogadtatás fényének emelésére, lelkesedésének, szeretetének nyilvánítására.

Az a zúgó „éljen“, ami utjában lépésről lépésre kísérte, legfényesebb tanubizonyossága volt annak az örömmek, mely a főherceg magas személyének látására a közönség szívét megdobogtatta.

József főherceg öfensége f. hó 3-án este 8 órakor érkezett kíséretével Keszthelyre. Megérkezésének öröme a házakat nemzeti zászlókkal díszítették fel s nagy számú közönség várakozott reá a vasutnál. Fogadására megjelent gróf Festetics Tassilló kir. főpohárnok, Svastits Benó főispán, gróf Normann őrnagy, Takács Imre járási főszolgabíró, Gütz Ferenc járásbíró, Nagy István városbíró, dr. Csanády Gusztáv gazdasági intézeti igazgató, dr. Barány Gergely főgymnásiumi igazgató, Lénárd Ernő kir. közjegyző, Keszthely város képviselő testülete stb.

A vonatról leszálló főherceget gróf Festetics üdvözölte, majd gr. Normann, a helyi honvéd huszárság parancsnoka. A jelen voltak lelkes éljenek között ült gróf Festetics diszrogatára s a kastélyba hajtottak a közönség folytonos éljenzése között.

Junius hó 4-én reggel a főherceg szemlét tartott a honvédhuszárlaktányában; végig nézte a huszárok gyakorlatait a lovardákban s végül megelégedésének adva kifejezést, visszatért a grófi kastélyba, ahol a városi küldöttség s az összes hivatalok és testületek együttes tisztelgését fogadta. A küldöttség vezetője, Svastits Benó főispán, a következő, a fenséges főherceget mélyen megindított beszéddel üdvözölte:

Nézd csak édes Cenci, Zenobia busul, — és rámutatott hervadó huszonnyolc éves leányára — és tudod e, kiért? Kiért? — sápitott a hallgatóság chousban, még Trajonus is.

Azért a huncut, megmondjam? . . .

Na, ná — hát mért nem mondanád. Zenobia szemérmes mozdulatot tesz és sovány ujjait negédesen ritka fogaihoz teszi.

— No mondd ki hát! . . . sürgetik Csutoránét.

Azért a huncut Czérna Bendegúzért.

De mama! — szégyenkezett Zenobia.

Hallatlan! — jegyezte meg Cenci néni kontra basszus hangon — azért a léhűtőért, sehonnaiért, no hallja Zenobia! . . .

Zenobiának a sós könyve rápotyogott a sós kifire.

De tudja néni, tört ki Zenobia Ben—de—gúz remekül tud muzsikálni, még a gigerli indulót is kifogástalanul játsza.

Ha csak azért Zenikém (bóbia nélkül) azt az én óráim is tud. Mindjárt felhuzom. Játsza a Fischerint, a Grósvardeint, meg a te gigerli marsodat. E meghatott pillanatban érkeztem én, a cicustól az elő szobában megkérdeztem: Itthon van a néni?

Igen, nagy szójáré van oda bent. Az urfiról beszélgettek az előbb.

Hm! Hát aztán mit mondtak.

Azt mondták, hogy az urfi csavargó, pedig az nem igaz, Biztató körülmény, kopogtam.

Beléptem.

A lelkesedés oceanja tört felém.

— Bendegúz.

Az biz az testestől lelkestől. Bizonynyal vártak már szép nagysáim!

Persze vártuk, — mondotta Cenci néni, miközben vajás kezét a számhoz tolta. Én egy szaftos pusztit le heltem rá.

Csutoráné szolt:

— Eppen most mondtuk, hogy milyen jó fiu maga.

Valóban szerencsés leend az az anya, a ki őnt vejének

Császári és Királyi Fenség!

Kegelemes Urunk!

Mély hódolattal üdvözöljük Fenségedet Zalavármegyének területén, annak virámpontján, Keszthely városában, kies Balatonunk partján. Üdvözöljük a hazafiasság lelkesült örömeinek, a nemzeti kegelelnek oly benső érzetével, amelynek a legkésebb szavak is csak halvány jelzői lehetnének.

Fogadja azért kegelesen Fenséges Ur! bár egyszerű szavakkal tolmácsolt, de őszinte sziveinkből fakadó üdvözletünket és azon leghőbb óhajásunk nyilvánítását, hogy az Ég áldása kísérje minden lépten nyomon, odaadásunk melegevel oszlasson el körülte minden borít és valamint minket szerencsés részesévé tette Fenséged magas jelenlétének: úgy adja meg annak boldogító valóságát, hogy Fenségedet, körül, mint nemzeti ereklények, sugárzik reánk a magyar haza igaz szeretetének ragyogó ékessége — és ezen ékességnek legméltóbb osztályosait, Fenséges Családját, a jó Isten megszámlálhatlan hosszú és boldog időközön át a legszerencsésében és leghodolagabban éltesse.

A főherceg kíséretével együtt junius 4-én este 6 óra 50 perckor indult Nagy Kanizsára.

József főherceg junius 4-én este 8 óra 35 perckor ért Nagy-Kanizsára. Oriási közönség várt rá a pályaházban. Kint volt a városi hatóság, élén Babóchay György polgármesterrel. Az éljenzés lecsillapultával először Klobu csár ezredes ezredparancsnok jelentést, majd a polgármester üdvözlését fogadta, megköszönve a szívélyes fogadtatást. Az indóháztól a Koronáig, hol szállása volt, a hosszú utcát a nép elfoglalta s folyton éljenzete a főherceget.

A Korona előtt az önkényes tüzoltótestület sorakozott Knortzer főparancsnok vezetésével. Midőn a főparancsnok a tisztelgésre a vezényszót megadta, a főherceg leszállt kocsijáról és mint az országos tüzoltósövetség védnöke, szívesen fogadta a főparancsnok jelentését, kivel kezet szorítva, lakosztályába vonult.

Junius 5-én a honvédség kivonult a gyakorlóterre, hova 8 óra tájban követte őket József főherceg is és alapos szemlét tartott a legénység felett. A gyakorlat befejeztével a kiképzés felett megelégedésének adott kifejezést. A főherceg 5-én délután a bécsi vonattal indult el Nagy-Kanizsáról.

Nagy élénkség volt városunkban f. hó 5-én. A házakat nemzeti zászlók díszítették. A fehéreképi utcában délután hullámozott a nép. Kivonult a népiskola, polgári fiú-, polgári leányiskola és középkereskedelmi iskola ifjúsága tantestületeik vezetésével a fehéreképi utcában — a fehéreképi vendéglőtől kezdve — egyik felől a leánytanulók, másik felől a fiúk képeztek sorfalat. Közben a vasuti indóháznál az egyes hivatalok, testületek gyülekeztek: a vármegye, élén Csertán Károly alispánnal, kir. törvényszék Nagy Géza elnökhelyettesével, dr. Felber Arthur kir. ügyész, kir. járásbírósg Szupits Antal kir. járásbíróval, a pénzügyigazgatóság Gernya László pénzügyigazgatóval, a városi hatóság Kovács Károly polgármesterrel, Skublics Imre kir. közjegyző, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, Balaton József apát plebános, dr. Haudek Ágoston z. apátii jószágkormányzó, az izr. hitközség küldöttsége Engelsman Izrael főrabbiával; kivonult az önkényes tüzoltó csapat, az iparos ifjak egyesülete stb.

József főherceg 3 óra 45 perckor érkezett meg; kíséretében volt Svastits Benó főispán is. Riadó éljennel fogadták kiszálltakor. Báró Baillou alezredes, a helybeli huszárság parancsnoka, tette meg jelentését, majd a főispán üdvözölte őt a vármegye székhelyén, mire a főherceg pár szóval köszönetét nyilvánította. Ezután a főispán a pereron megjelent küldöttségek vezetőit mutatta be a főhercegnek, aki mindegyikkel kezet fogott. A fehéreképi utcán végig a jelen volt közönség folytonos éljenzése

mondhatja. (Gyöngéd célzás, a mit én természetesen nem értettem meg.)

— Hallották a legújabb hírt? — szoltam, hogy másra fordítsam a társalgást.

— Halljuk, halljuk!

Mindjárt kérem, csak a cilinderemet helyezem le. Letettem cilinderemet a két szék közé, de Zenobia 28 tavasz csintalanságával rántotta ki alólam a széket és én a legalkalmasabb stratégiai pontra ültem, a cilinderemre.

Csutoránét ez annyira kihozta flegmájából, hogy kiadós tenyerét össze verte, de ekként meg a findza kifordult, a meleg nedű Cenci néni pincsijére ömlött, a derek éleb olyan magas „C“ ét vágott ki, hogy a magyar királyi opera talián énekeseinek is becsületére vált volna. A pincsi fájdalmában az etasséra ugrott, az apró mímások csörömpölve hullottak le a földre. Cenci néni leforrázott kutyueskáját siratta, én a vasalt cilinderemet sajnáltam. Előkelő drámairók irigyelhetik ezt a tablót.

Végre nagy pauza után elkezdtem a hírt:

Hladniskó Aladárt ismerik e hölgyeim. Nem? — Pedig ez ám kajászó Szent-Mihályon a nagy viveur. Ez a jó fiu beleszeretett egy csinos lánykába. Talán ismerik is? Nem? Az mindegy!

— Vizontszerették egymást? — Kérdezte Csutoráné.

Igen folytatam, de nem merték egymásnak megvallani.

Huszonnyolc tavasz virágának bangos sóhajása törte meg a csöndet.

Az ifju egy alkalommal különös módon adta tudtára a leánynak, hogy szereti s kérte, hogy adjon valami jelt.

Zenobia idegesen gyúrte zsebkendőjét.

— A leány — folytattam — szerelmes szívével meg adta a jelt: Borulj a vállamra kedvesem.

— Bendegúz — skalázott a huszonnyolc tavasz virága — miért nem tudatta ezt velem és a — vállamra borult.

Mi ez rikitott Csutoráné. A leányom? Elájulok, lámóz, . . . flakont!!

— Bendegúz miez? — kérdezte Cenci néni.

— Ez — suttogtam — az én tragédiám alapeszméje, melyet hamarabb játszottam el, semhogy gondoltam volna.

között érkezett az „Arany Bányá“ szállodába, ahol az első emeleten volt lakása két szobában. Ugyanitt volt elszállásolva kísérete is.

Rövid pihenő után a főherceg kíséretével séta utra ment, — megtekintette a Deák szobrot, mely nagyon megnyerte a főherceg tetszését, majd a fehéreképi utcán végig menve, kiment a Baross ligetbe, hol nagy sétát tett s úgy jött be szállására. Városunk igen kellemes benyomást tett a főhercegre.

Junius 6-án reggel 8 órakor hajtott ki a kaszárnyába, végig nézte a huszárok gyakorlatát, tüzetesen megvizsgálta mindent s a szemle befejeztével teljes megelégedésének adott kifejezést a legénység kiképzése felett.

Délben a nagyteremben a főherceg ebédet adott, amelyre hivatalosak voltak báró Vécsey főudvarmester, Say Győző altábornagy, kerületi parancsnok, gr. Schlippenbach István tábornok, dandárparancsnok, Surányi ezredes, első segédtsz, Perczel József langvizi, ezredparancsnok, báró Baillou József alezredes, Kirchnopf Gyula őrnagy, Jankovics Oszkár főhadnagy, parancsnok, — Svastits Benó főispán, Csertán Károly alispán, Gózyon László vármegyei főjegyző, Balaton József apátplebános, dr. Haudek Ágoston z. apátii jószágkormányzó, Kovács Károly polgármester, Nagy Géza törvényszéki elnökhelyettes, dr. Felber Arthur kir. ügyész, Gernya László pénzügyigazgató, dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő.

A főherceg kíséretével junius 6-án délután 2 óra 45 perckor indult el kocsin Körmenre, szemle utjának folytatására.

Jegyzőkönyv.

Felvetett a kanizsai járás községi és körjegyzők egylete által 1895. évi május hó 20-án Nagy-Kanizsán megtartott tavaszi rendes közgyűlés alkalmával.

Jelen voltak: Ferenczy János kis-komáromi jegyző egyleti elnök, Kovács Gyula légrádi jegyző egyleti jegyző, Starzsinszky György galamboki jegyző egyleti pénztárnok, Grünfeld József sormási, Nagy Ferenc langvizi, Szondy László szent-balázi jegyzők, Dénes Jenő szepetneki okleveles segédjegyző egyleti tagok, dr. Fülöp Kázmér és dr. Mayer Ferenc egyleti tagok.

Elnöki jelentés. A múlt őszi közgyűlés óta felmerült s a járásköri egyletet érdeklő mozzanatok magában foglaló elnöki jelentés tudomásul vétetni, s ezzel kapcsolatosan a jelen gyűléstől elmaradt s szabályszerűen igazolt Dénes Ferenc szepetneki s Dénes Béla nagy-bakónaki jegyzők távolmaradása igazoltnak kimondatni határozott, míg ellenben Pandur Ferenc sárszegi, Szemző Gyula mura-kereszturi és Kugler Sándor gelsei jegyző egyleti tagok elmaradása bejelentések hiányában igazolhatók nem voltak.

A mult gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése s az ezzel kapcsolatos elnöki előterjesztés, annak 4 sz. határozatára vonatkozólag. Az egész terjedelmében felolvasott jegyzőkönyv helyeslő tudomásul vétele után az egyleti elnök által felkért Grünfeld József sormási és Szondy László szent-balázi jegyző egyleti tagok által hitelesített, melynek tényleges megtörténte után, a tett elnöki előterjesztés folytán a jelen voltak egyhangulag azon kijelentést tették, hogy az 1894. évi szeptember 19-én Langvizen megtartott őszi közgyűlés alkalmával hozott 4. számú határozat az ott jelen volt egyleti tagok által egyhangulag hozott s egyleti elnök azzal, hogy ezen gyűlés jegyzőkönyvét a községi közlönybe leendő közzététel végett Dénes Jenő szepetneki okleveles segédjegyző egyleti tagnak lemásolás céljából átadta, ugy e gyűlés folyamán, mint már előzőleg is megbízást nyert. Együttal kijelentetik, hogy Dénes Jenő által a községi közlöny 40 ik számában általa előre kikért s a gyűléstől elnyert jogon közzétett jegyzőkönyv az eredeti s ma hitelesített nyert jegyzőkönyvvel szórul szóra megegyez; azon vélekedés pedig, hogy az egyleti gyűlésekről való elmaradást az egyleti tagok igazolni nem tartoznak, téves; — mert az erre vonatkozó kötelezettséget az alapszabályok 38. § a, de különösen a régebben hozott határozatokon alapuló gyakorlat szabja meg. Végül pedig a gyűlés egyhangulag kimondta, miszerint a többször hivatkozott s a mult évi őszi közgyűlés jegyzőkönyvének 4. számú határozata kizárólag egyleti ügy, melyet az egylet teljesen magának vall s azon határozatában Pandur Ferenc sárszegi jegyzővel, mint egyleti tag — s nem mint magán személylyel bíant el.

Mult évi pénztári számadás megvizsgálás. Az egész terjedelmében felolvasott s okmányokkal igazolt mult évi egyleti számadás 207 frt 76 kr. bevétellel, 53 frt 70 kr. kiadással s így 154 frt 06 kr. maradvánnyal helyesnek találtatván, egyleti pénztárnoknak a felmentvény megadatni határozottatott.

Szondy László egyleti tag szakszerű felolvasása a házasság jogról. A nagy gondal és fáradsággal szerkesztett érdekes felolvasás helyeslő tudomásul vétele után felolvasónak egyhangulag jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott s a felolvasott munkának a „Zalamegye“ s a községi közlönybe leendő közzététele határozottatott el.

Az egylet tisztikar megválasztása. A volt egyleti tisztikar lemondása után a következő egyhangú választás ejtetett meg: elnök Ferenczy János, jegyző Kovács Gyula, pénztárnok Starzsinszky György; választmányi tagok: Dénes Ferenc, Grünfeld József és Dénes Béla.

Az őszi közgyűlés helyének és idejének meghatározása. Az őszi közgyűlés helyéül Szondy László egyleti tag meghívása folytán Zala-Szt.-Balázs, idejeül szeptember hava határozottatott.

Ezek után egyleti elnök ugy a megjelenést, valamint az érdeklődést s végül a tisztí karban helyezett bizalmat melegen megköszönve, a gyűlést bezárta. Mely után a jegyzőkönyv aláírva nyomban hitelesítettet. Km. Ferenczy János sk. egyleti elnök, Kovács Gyula sk. egyleti jegyző, Grünfeld József sk. körjegyző, Szondy László sk. körjegyző.

A házasságjogról.

Irta és a nagy-kiszácsi járási községi és körjegyzők együletének május hó 20-án Nagy-Kiszácsi tartott közgyűlésén felolvasta Szondy László szent-balázi körjegyző.

Rövid idő kérdése, s a nagy vívmány életbe lép!

Folyt a harc, a küzdelem a kérdés megoldása körül, — de a mai kor szabadgondolkozását képviselő államférfiak kitartó erélye megtörve az ellensereg nem csekély erejét, megalkotta a kötelező polgári házasság törvényeit; — nevezetesen: a házassági jogról, a gyermekek vallásáról és az anyakönyvekről.

Csekély előadásomban ezen törvények elsőjével, a házassági joggal foglalkozni.

E szentesített törvény alapelvét a 29. §. öleli fel; — e szerint „a házasságot polgári tisztviselő előtt kell megkötöni.“ A házasság tényét megelőzi az eljegyzés, ami tulajdonképpen a kihirdetésnek kérése, melyet vagy a házasságkötés személyesen, vagy ezeknek törvényes képviselői, vagy e célra külön meghatalmazottak is kérhetnek.

A kihirdetés a házasságkötés lakhelyén, különböző községekben lakó házasságkötőknél pedig mindegyik lakhelyén, ha pedig 3 hó óta nem tartózkodnak rendes lakhelyükön, ez esetben a kihirdetést megelőző rendes lakhelyükön is teljesíthető. Rendes lakhely hiányában a kihirdetést abban a községben kell teljesíteni, hol a házasságkötés tartózkodnak, s ha tartózkodásuk 3 hónapot meg nem halad, ott is, hol utoljára 3 hónapon át tartózkodtak. Ha ily tartózkodási hely nem állapítható meg, a kihirdetést a házasságkötőnek illetékesi és esetleg születési helyén is kell teljesíteni. A kihirdetést azon anyakönyvezető rendeli el, ki a házasságkötést teljesíteni jogosult, s ez intézkedik, hogy az esetleg más anyakönyvezető területén szükséges kihirdetés foganatosíttassék. Az így megkeresett anyakönyvezető a kihirdetést azonnal foganatosítja, s ennek megtörténtéről, vagy az esetleges akadályokról a megkereső anyakönyvezetőt értesíti.

A hirdetés az anyakönyvezető hivatalos helyiségében és a község házában nyílt helyen 14 napig tartó kifüggesztéssel történik, nagy és kis községekben azonban a kihirdetést a kifüggesztés ideje alatt két vasárnapon a község házában az előjárásnak egy tagja előszóval is teljesíteni köteles. — A kihirdetésnek magában kell foglalnia a házasságkötő családi és utó nevét, szüleit megnevezését, családi állapotát, foglalkozását, korát, vallását, születését és lakhelyét, szükség esetében a házasságkötő egyéb közelebbi megjelölését, végül azon felhívást, hogy akinek valamely törvényes akadályról, vagy a szabad bejegyzést kizáró körülményről tudomása van, azt az anyakönyvezetőnek jelentse be. — A kihirdetés alól az alispán indokolt okok tenforgása esetén felmentést adhat.

De a házasságkötő egyikének közel halállal fenyegető betegség esetén a házasságot kihirdetés és felmentés nélkül is szabad megkötöni; ha mindkét házasságkötő polgári tisztviselő előtt kijelenti, hogy legjobb tudomásuk szerint köztük házassági akadály nem forog fenn, — erre nézve a polgári tisztviselő tőlük esküt is vehet ki.

Habár ezen előadottak nem is tartoznak szorosan a házasságjog ismertetéséhez, de mégis szükséges, hogy a házasságot megkötő cselekményről egy képet állítsak elő s így kénytelen vagyok az állami anyakönyvekről szóló törvény egyes részleteit is felidézni.

Mielőtt a kihirdetést az anyakönyvezető elrendelné, a jegyesek tartoznak születési bizonyítványukat felmutatni a törvényes képviselőnek és a szülők a házasság megkötéséhez szükséges beleegyezését, vagy gyámhatósági jóváhagyást igazolni, — az esetleges korábbi házasság megszűnését igazoló közokiratot, egyházi rendhez tartozók házassága esetén az egyházi felsőbbbbség engedélyét, a törvény 26. §-a esetén a véderő törvény értelmében szükséges engedélyt s a mennyiben az engedély biztosíték adáshoz van kötve, ennek megtörténtéről szóló okiratot felmutatni.

Amennyiben az anyakönyvezetők előtt a viszonyok teljesen ismeretsek, vagy más hitelt érdemlő módon igazolva vannak, a feleket az okiratok felmutatása alól felmentheti, kivéve az egyházi rendhez tartozók s a véderő törvény értelmében szükséges engedélyt s a katonai biztosítékról szólót.

A kihirdetés utolsó napjára következő három nap letele után — akadály hiányában — a házasság megköthető, ami egyszerűen azon tényből áll, hogy a tisztviselő polgári tisztviselő előtt együttesen jelenlevő házasságkötő mindegyike két tanu jelenlétében kijelenti, hogy egymással házasságot köt, s a polgári tisztviselő ezen nyilatkozatot jegyzőkönyvbe foglalva, a feleket a törvény értelmében házastársnak nyilvánítja.

A manapság érvényben levő házasságkötésnél a hány a felekezet, annyi a házasságkötés módja s ugyanannyi féle a tiltó és bontó akadály. A polgári házasságról szóló törvény ezt egyöntetűvé teszi, nevezetesen, nem köthetnek házasságot: cselekvő képtelen személyek; férfi 18, nő 16 évének betöltése előtt; vérkonok egyenes ágon; testvérek; testvér testvéreinek vérszerinti leszármazójával; egyik házastárs a másik házastársnak egyenes ágbeli vérkonával; a kinek korábbi házassága meg nem szűnt; nem köthetnek házasságot azok, kik közül egyik a másikkal egyetértve, a saját házastársának, vagy a másik házastársának élete ellen tört.

Ezen esetekben a házasság érvénytelennek tekintetik, a majd alább elsorolandó tartatásokkal.

Tilos házasságot kötni elmebetegnek, magát még jelekkel megértetni sem tudó siketnémáknak; tilos a házasságkötés unokatestvérek között; tilos a házasságkötés örökbe fogadott között, míg e viszony felbontva nincs, és ez esetben tilos még a házasság az örökbe fogadó és örökbe fogadott vérszerinti leszármazója között. Nem köthet házasságot a gyám, vagy ennek leszármazója a gyámmal, míg a gyámsági viszony tart. Tilos a házasságkötés azok között, kiket a felbontó ítélet házasságtörés miatt az egymással való házasságkötéstől eltiltott. Tilos holtta nyilvánítás alapján házasságot kötni, ha a holtta nyilvánított házastárs, vagy az, kivel új házasságot akar kötni, tudja, vagy ha igazolva van, hogy a holtta nyilvánított a vélemezett elhalálozás napját túlélte. Tilos házasságot kötni egyik házastársnak azzal, ki a másik

házastárson elkövetett gyilkosság, szándékos emberölés (Btk. 278. 279. §§.), vagy ezek kísérlete miatt mint tettes, vagy részes elíteltet; tilos a nőnek új házasságot kötni házasságának megszűntétől számított 10 hónap eltelté előtt. Elhárul azonban ezen akadály, ha a nő időközben szült. Tilos az egyházi felsőbbbbség engedélye nélkül házasságot kötni annak, aki azon egyház szabályai szerint, melyhez tartozik, egyházi rend vagy fogadalom okából házasságot nem köthet. A kath. vallás felekezetét kivéve, ilyen tiltó akadály nem alkalmazható. Már most érdekes az, hogy ha a kath. felszentelt pap akar házasságra lépni, annak más vallásra kell áttérni, mert a kath. egyház tana szerint a felszentelés eltörölhetetlen jegyet nyom a lélekre, s a papok által tett nőtlenségi fogadalmat ezzel szembeállítva, a lelkiismereti kényszer ezen intézkedéssel fentartatik, s a vallásszabadság, melyet biztosítani ép az egyházi politikai törvényeknek kellene, — ez esetben köve marad. Tilos házasságkötés a véderőről szóló törvény értelmében szükséges nőtlenségi engedély nélkül; végül tilos a házasságkötés szabályszerű kihirdetés nélkül.

Semmisnek tekintetik a házasság, ha az nem polgári tisztviselőnek saját kerületében kötött, de ezen érvénytelenségi ok megszűnik, ha a házasság megkötésétől számítva a felek egy évig együtt éltek. Semmis a házasság, ha a törvényben megkívánt 2 tanu jelen nincs, avagy ha a feleknek nem mindegyike jelentette ki akarátát a házasság kötésére. Semmis a házasság, ha azt cselekvő képtelen személy kötötte, de megszűnik ezen érvénytelenségi ok, ha a cselekvő képtelen cselekvő képessége megnyerése után a házasságot helyben hagyja. Ha testvér testvéreinek vérszerinti leszármazóival köt házasságot, s erre a házasság érvénytelenné nyilvánítása előtt utólagos felmentés adatott, a házasság érvényesnek tekintetik.

A semmiség per indítására jogosítva vannak a házasságkötő, kir. ügyész, és az, a ki kimutatja, hogy a házasság semmiségétől valamely jogi érdeke függ, különösen jogosítva a per indítására: a korábbi házastárs, a későbbi házastárs, ha saját házasságának érvénye a korábbi házasság semmiségétől függ.

A házasság felbontására vonatkozó „Semmis a házasság“ s az alább ismertetendő „megtámadható házasság“ kifejezéseket egymással összetéveszteni nem szabad, mert míg az előbbi feltétel nélkül megsemmisíti a házasságot, utóbbi, csak megadja a sértetnek a jogot, hogy a házasságot semmisnek nyilváníttathassa, — ha azonban e jogával élni nem akar, úgy a házasság hallgatagon fentartatik.

Megtámadható a házasság, ha azt valamelyik házasságkötő kényser hatása alatt kötötte; megtámadható a házasság tévedés miatt, vagyis ha az egyik házasságkötő által nem akart házasságot kötni, s nem tudta, hogy kijelentésével házasságot köt, vagy ha nem tudta, hogy a kivel házasságot köt, nem az a személy, akivel házasságra lépni akart; ha az egyik fél már a házasságkötéskor a házassági tartozás teljesítésére állandóan képtelen volt, s a másik házasságkötő azt nem tudta s nem is gyanította; ha az egyik fél 5 év, vagy ennél súlyosabb ideig tartó feyházra, vagy börtön büntetésre volt ítélve, (fogház büntetés esete ki van zárva) s a házasságkötő ezt nem tudta, s ha alaposan feltehető, hogy ezt tudva, a házasságot meg nem kötötte volna; ha a nő házasság megkötésekor teherbe volt ejtve, s ezt a férj a házasság megkötésekor nem tudta; ha a holtta nyilvánított a házasság megkötése után jelentkezik, s az új házastársak a házasság megkötésekor nem tudták, hogy életben van, — megtámadható a házasság megsemmisítéséért, ha az a másik házastársnak lényeges személyi tulajdonaira vonatkozik, s a megsemmisítést a másik házastárs tudva idézte elő, vagy tudta, hogy egy harmadik személytől ered. Ime főbb vonalaiban, csekély kitérésekkel, a törvény egyes §§-ának leírásával ismertetem a házasság megkötését, érvénytelenségét, s megtámadhatóságát. Most még röviden csak a felsorolt tiltó és megtámadható akadályok közül eső egyéb, a házasságot tarthatatlanná tevő bontó okokkal foglalkozom.

A házasság felbontását kérheti az a házasságkötő, kinek házastársa házasságtörést, természet elleni fajtalanságot követ el. A házasság felbontását kérheti a házasságkötő, kit házastársa szándékosan és jogos ok nélkül elhagy, s az elhagyástól számított 6 hó elteltével bírói határozattal az életközösség visszaállítására lett kötelezve s e határozatnak eleget nem tesz; ha a házassági életközösséget megbontó házasságkötő tartózkodási helye legalább egy év óta ismeretlen, az életközösségnek egy év alatt leendő visszaállítására bírói hirdetmény útján felhívott, s e felhívásnak igazolatlanul eleget nem tesz. A házasság felbontását kérheti az a házasságkötő, kinek házastársa élete ellen tört, vagy kit házastársa testi épségét veszélyeztető módon szándékosan bántalmazott; kinek házastársát a házasság megkötése után halálra, vagy 5 évi feyházra, vagy börtönre ítélték, utóbbi esetben kivéve, ha a házasságkötő a házasságkötés előtt követte el, s erről a házastársnak tudomása volt.

Felbontható a házasság egyik fél kérelmére, ha a másik házasságkötő a házastársi kötelezettségeket szándékosan magaviseletével súlyosan megsérti; — ha gyermeküket büncselekmény — vagy erkölcstelen életre reá bírja, vagy reá bírti törekszik; ha erkölcstelen életet megalkodottan folytat; — ha 5 évnél rövidebb ideig tartó szabadság vesztesére — nyereségvágyból elkövetett büntetett vagy vétség miatt — elíteltet. De ezen utóbbi esetekben csak akkor bontható fel a házasság, ha a bíró a házasságkötő egyéniségének és életviszonyainak gondos figyelembe vételével meggyőződött arról, hogy a felsorolt okok valamelyike következtében a házassági viszony annyira fel van dúlva, hogy a felbontást kérésre nézve a további életközösséget elviselhetetlenné teszi. No ez bajos tanulmány lesz a bíróságnak.

A törvényhozó testület kebelében kifejtett nagy viták egyházi szempontból indultak ki, különösen azért, mert a kath. vallás alapelvei szerint a házasság szentesítés, amely Istentől rendeltetett és felbonthatatlan. Igen ám, de ezen tan csakis a kath. hitfelekezetnél áll, míg más vallásfelekezeteknél különböző gyakorlat alkalmaztatott, például az izraelitáknál is a házasság, ha az rendes körülmények között kötöttet, egyházilag a leg

szentebbnek és felbonthatatlannak tekintetik, de mégis megengedhetőnek tartja az elváltást hűtlenség, még politikai büntény esetére is, gyógyíthatlan betegség esetén, ha egyik a másikat bántalmazza, ha egyik vagy másik lelki világát elveszti.

A törvény megalkotásánál a kormányzat főcélját ép a nemzet kebelében lakó sokféle vallásfelekezeteknek a házassági eljárás körül divó különféle gyakorlatainak egyöntetűvé tétele képezte, hogy ez által az államok jogrendjeinek fenntartására hivatott „Család“ alapját megvető házasságjog az állam kezébe legyen letéve.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

József főherceg elismerő nyilatkozata a keszthelyi m. kir. gazd. tanintézetéről. Midőn József főherceg, a honvédség főparancsnoka, Keszthelyen a honvédszázak felett szemlét tartott s azután fogadta a városi küldöttséget, ugyanakkor azon letette örömdíjat kijelentést tette a keszthelyi gazdasági tanintézetéről, hogy hallgatói ügy elméleti, mint különösen gyakorlati kiképzés tekintetében óhajának oly mértékben megfelelnek, hogy mint eddig, úgy ezután is gazdatisztjeit a keszthelyi gazdasági tanintézet hallgatói sorából választja.

Dr. Wlassics Gyula miniszter Balatonfüreden.

Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter pünkösdi napján a déli hajóval ment Balatonfüredre. A kikötőnél Kovács Ábel fűrdőigazgató, Kohl Medárd, a hercegprímás titkára és szép számu közönség várazkodott a ritka vendégre. A miniszter megérkezése után a hercegprímáshoz hajtattott s ott maradt a tisztelgető rendezet ebéd. Délután Kovács Ábel fűrdőigazgató, Franciscs Norbert országgyűlési képviselő és Komlósy Ferenc esztergomi kanonok társaságában meglátogatta a balatonfüredi szeretetházat, tüzetesen tanulmányozta az intézet viszonyait s a látottak s tapasztaltak felett teljes megelégedésének adott kifejezést s az árvagyermek között jutalmat is osztott ki. Ugyanazzal a társulattal délután kirándult még Tihanyba, ahol Halbig Ciprián tihanyi apát rendtársaival fogadta. Ezek kalauzólása mellett megszemlélte a szépen restaurált templomot, majd visszahajtott Balatonfüredre, ahol az estét Kovács Ábel fűrdőigazgatónál nagyobb társaságban töltötte s másnap a reggeli hajóval Siófokra ment át.

Képviseletestületi ülés. A városi képviselőtestület f. hó 8-án Kovács Károly polgármester elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgyat a 102.450 frt névértékű regale kötvények eladásából, beleszámítva a május 31 ig esedékes kamatokat, befolyt 105.444 frt 06 kr. felhasználása iránt teendő intézkedés képezte. Ezzel kapcsolatban Botfy Lajos városi képviselő s egyuttal vagyonteljesítő terjedelmű és tüzetes előterjesztést tett az eladási összeg felhasználása tárgyában. A közgyűlés elismeréssel vette tudomásul az előterjesztést, azt változatlanul elfogadta, egyuttal a vagyonteljesítőnek a város pénzügyeinek rendezése körül már eddig is tanúsított fáradságtalan és eredménydús munkásságáért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét. Az elfogadott javaslat szerint a pesti magyar kereskedelmi banknak mult évi hátralék, késedelmi kamatok s folyó évi hátralékos, illetve esedékes részlet törlesztésére 39 052 frt 85 kr., Morandini Romának végkielégítésül 29.905 frt 90 kr., váltóbeli tartozásokra 19.140 frt, Ösztereicher S. építésznek 4.688 frt 73 kr., vármegyének betegpótlási pótdóra 3.123 frt 27 1/2 kr., Somody Sándornak kiegyenlítésül a tehérbépi korcsmánál 1200 frt fizetettik, összesen 97.100 frt 75 1/4 kr., melynek levonása után marad 8.343 frt 30 1/2 kr. Ehhez jó teglaár követelés Morandini és Ösztereicher építészektől, 2.959 frt 73 kr., Somody Sándornak 502 frt 23 kr. tartozása, a gymnásiumi telek számára gyűjtött összegből megmarad 3.000 frt, dr. Hérics adománya a gymnásium céljaira 2.800 frt, a törlesztésre rendelkezésre álló 8.455 frt 19 kr., mely t. i. már előbb a banknál levonásba vétetett júliusi részletként s így most felhasználható, összesen 26.056 frt 45 3/4 kr., ebből a gymnásiumi épületre megszavazott 40.000 frtból jyzelt célra 20.000 frtot külön tőkésítve, forgó tőke gyanánt marad 6.056 frt 45 3/4 kr., mely összeg azonban kizárólag a képviselőtestület által esetről esetre megszavazandó célra fordítható s a városi pénztárban külön kezelendő.

Gondnoksági kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az alsó-lendvai állami polgári iskola gondnokságához elnökké Hajós Mihály ügyvédet, rendes tagokká pedig Isoó Ferenc ügyvédet, Fuss Nándor gyógyszerészt, Lendvai Mátyás ügyvédet, dr. Király Mór orvost, Magetti Géza urodalmi felügyelőt, Matyasovszky Vince takarékpénztári pénztárnokot, Nagy József ügyvédet, Pollák Lázár kereskedőt, Szmodics Viktor főszolgabíró és Brenner György birtokost nevezte ki.

A főgymnásiumi épület számára szükséges telek kisajátítása ügyében megérkezett más az alispáni hivatalhoz a kereskedelemügyi miniszter rendelete, amelylyel a kisajátítási eljárást engedélyezte. A képviselőtestület f. hó 8-án tartott ülésén a polgármester megbízottat, hogy mibelyt a rendelet a városhoz érkezik, a kellő lépéseket ebben az ügyben a tanács haladéktalanul tegye meg.

Zalavármegyei községi és körjegyzőinek együlete 1895. évi június hó 25-én Zala-Egerszegben rendes évi közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: Elnöki jelentés. Elnök lemondásának bejelentése. Mult évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelteliségi. Botfy Lajos megyei t. fejező, — első aljegyző ur közzönő átrútanak felolvasása. Az 1894. évi számadás megvizsgálása. Az 1896. évi költségvetés megállapítása. A megyei jegyzői nyugdíj kezelő választmányba kiküldött egyleti tagok jelentése a nyugdíjalap állásáról. A vármegyei jegyző szigorú bizottságba kiküldött egyleti tagok jelentése a szigorúlatok eredményéről. Az egyleti alapszabályok módosítására kiküldött bizottság jelentése, a módosított alapszabályok előterjesztése s azok tárgyalása. Egyleti pénztárnok által a közig. járasonkint elkülönítve készített egyleti tagsági díj hátralék egyenként kimutatások előterjesztése. Az országos jegyzői egylet több rendbeli szorgolójának előterjesztése, melyben nevezett egylet a megyei jegyzői egyletnél kint levő tagsági díj hátralék

befizetését sürgeti. Beszámolója Neusiedler József egyleti főjegyzőnek az országos jegyzői egyesület 1894. évi közgyűléséről történt kiküldetéséről. Pénztárnok jelentése az országos jegyzői árva-ház javára újabb befolyt gyűjtésekről. Az országos jegyzői egyesület 1895. évi közgyűlésére két tag kiküldése. Pénztárnok jelentése a megyei egyesület részéről az országos jegyzői árva-ház javára létesítendő külön alapra befolyt gyűjtés eredményéről. Pénztárnok jelentése Illés Lőrinc síremléke javára befolyt gyűjtésekről. A kanizsai járási jegyzői egyesületnek 1894. évi őszi közgyűléséről felvett jegyzőkönyv bemutatása. Az országos jegyzői egyesület megkeresése a közigazgatás államosítása tárgyában feltehető petíció megszerkesztéséhez adandó szakvélemény tárgyában. A keszthelyi járás jegyzői egyesületnek megkeresése a „Milkovics jubileum” tárgyában. Az országos központi községi nyomda részvénytársaság megkeresése részvényjegyzések tárgyában. 24 órával a gyűlés előtt az elnökséghez beérkezett indítványok tárgyalása s az egyesek által felvetendő adó és közigazgatási ügyi szakkérdések megbeszélése. A közgyűlést reggel 8 órakor választmányi ülés előzi meg.

Vasuti értekezlet. Dr. Mandel Pál országgyűlési képviselő és Hajós Mihály alsó-lendvai ügyvéd előmonkálta engedélyt nyertek a nagy-kanizsa—letenye—alsó-lendvai h. é. vasut létesítése tárgyában. Ezen vasutgyben volt Letenyén értekezlet, amelyen Hajós Mihály ügyvéd előadta, hogy az alsó-lendva—mura szombat—regedi vasutvonal engedélyesével folytatott tárgyalás szerint a kellő anyagi támogatás biztosítása mellett a két vasutat közös erővel fogják kiépíteni. Az érdekeltségi hozzájárulási összeg körülbelül 714 ezer frt. A járási érdekeltségi értekezleten a vármegye főispánjához, alispánjához, úgy Letenye kegyuraságához, gróf Andrássy Aladárhoz, felirat intézését határozták el, hogy a vállalat sikerét jóakarató támogatásukkal biztosítani sziveskedjenek. Mivel Nagy-Kanizsa városának is jelentékeny érdeke ennek a h. é. vasutnak a kiépítése, Nagy-Kanizsa város polgármesterehez s a tekintélyesebb körökhöz küldött leveleket menesztették határozták el. Az értekezleten jelen volt községek képviselői megbízták, hogy községükben tegyék meg a kellő lépéseket az iránt, hogy az esetleg birtokukban levő regale kötvényeket eladhassák s azok árán törzs-részvényeket irhassanak alá. Végül megalakították a végrehajtó bizottságot, megválasztván elnökévé Thassy Lajos járási főszolgabíró, alelnökké Schmidt Emil és Blum József földbirtokosokat és jegyzővé dr. Csempe Kálmán ügyvédet.

Tanulók mulatsága. A zala-egerszegi polgári fiú, polgári leány- és középkereskedelmi iskolák tanuló ifjúságának az ifjúsági segélyegyesület javára rendezett mulatsága f. hó 3-án volt a kaszaházi kertben. A mulatságnak a legszebb idő kedvezett; az eredményezte, hogy a különben is mindenkor látogatott ifjúsági mulatság ez évben rendkívül népes volt úgy, hogy az eléggé tágas kertben alig lehetett helyet kapni. Az ifjúság korán megkezdte a táncot, este közbe vegyültek a nagyobbak is és folyt a tánc éjfélutánig. Este a rendezőség sikerült tűzi játékkal lepté meg a közönséget. Az erkölcsi sikerrel vetekedett a mulatság anyagi sikere is. Az összes bevétel 343 frt 97 kr. volt, amelyből a 133 frt 53 kr. kiadást levonván, a segélyegyesület javára tiszta jövedelemként esett 210 frt 44 kr. A mulatság alkalmával felülfizetni sziveskedtek: Graner Géza 3 frtot, dr. Hajós Ignác és Dobrik Lajos 2—2 frtot; Udvardy Ignác, Stern Parkas, Németh Gábor (Csács), Skublics Imre 1.50—1.50 frtot; dr. Isó Jánosné, Szigethy Antal, Lányi Kálmán, dr. Graner Adolf, dr. Szigethy Elemér, Rosenberg Henriette, Fangler Mihály, dr. Fürst Béla, N. N., Gózonny László, N. N., N. N., Boschán Gyula, dr. Mangin Károly és Dervaries Lajos 1—1 frtot; Kisfaludy N., Eisenstädter Zs., Sipos János, Horváth István, N. N., N. N., N. N., N. N., Krossetz Gyula, Lachenbach Ferenc, Kovács István, Büchler Jakab, N. N., N. N., Schmidt István, Bertalan Endre, Csillag Aladár, dr. Halász Miksa, ifj. Hajmáty István, N. N., dr. Rosenthal Jenő, dr. Grünvald Samu, N. N., Grész Károly, Krossetz István, N. N., Stefancz József, Gombás Elek, öz. Hubinszky Adolfné, Schütz Frigyes, Hartl János, Vidóczy Ferenc, Remm József, Csillag Dezso, Lacher József, Kaszás Lajos, N. N. Medvéssy Gyula és N. N. 50—50 krt., Kremzír Zsigmond 1.50 frtot, továbbá Bándy L. 20, Esser Endre 30, N. N. 10, Németh N. 20, N. N. 20, N. N. 20 Szabó Lajos 20—20; Hoffer Pálné, 20, öz. Berger N. 30, öz. Rosenberger és Rechnitzer Samu 20—20, N. N. 10 krt, összesen 51 frt 90 krt.

Köszönetnyilvánítás. Fogadják mindazok, akik a zala-egerszegi polgári és középkereskedelmi iskolai tanulóknak az ifjúsági segély egyesület javára f. hó 3-án rendezett mulatság alkalmával felülfizetni s ezzel a tiszta jövedelem gyarapítását előmozdítani kegyesek valának, az ifjúság nevében kifejezett leghálásabb köszönetünket. A rendezőség.

Krajcár-egyesület. Keszthelyen az izr. nők mult hó 26-án tartott igen látogatott gyűlésükön „Keszthelyi izr. nők krajcár egylete” címen jótékony egyesület alakították, amelynek célja izr. szegények segélyezése és szegény, érdemes izr. leányok kiházasítása. A gyűlésen előterjesztett az alapszabály tervezet, amelyet a jelen voltak elfogadván, annak jóváhagyás végett illetékes helyre való feltejesztését elhatározták. Végül megalakították az ideiglenes tisztviselői kart: özvegy Breyer Gyuláné elnök, Hoffmann Sománé alelnök, Krausz Lajosné pénztárnok, Hoffmann Miksáné ellenőr, Mondschein Lajos titkár és megválasztották a 20 tagból álló választmányt.

Gazdász júniális. A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézet hallgatói segélyegyesületük javára f. hó 22-én a „Hullám” szálloda termeiben tartják meg nyári mulatságukat.

Adomány. A zala-egerszegi népkönyv részére dr. Rosenthal Jenő ur 2 frtot, N. N. 1 frtot adományoztak, amelyért köszönetét fejezi ki az elnök.

A „Keszthelyi egyházmegyei róm. kath. tanítóegyesület novai köre” tavaszi közgyűlése f. évi május hó 30-án Miketán tartotta meg Rozner Rezső elnöke alatt. A tagok szokatlanul nagy számmal jelentek meg,

mely körülmény — egybevetve a tárgysorozat amugy is érdekes és fontos összeállításával — szinte páratlanul sikerült tette ezt a gyűlést. A helybeli iskolások is három tagja által képviseltette magát. Keller Józ ef gyakorlati tanítása után elnök hatóság beszédrel megnyitván a gyűlést, kezdetét vette a folyó ügyek letárgyalása, melyek közül legérdekesebb a volt köri jegyzőnek — Polesinszky János petri-kereszturi tanítónak — a körből történt eltávózása következtében megüresedett jegyzői tisztség betöltése volt, melyre közfelkiáltással Mártunecvics Ferenc novai tanító lett megválasztva. A keblü ügyek letárgyalása után Göntér G. Endre náprádfai tanító olvasta értekezését arról, hogy „Minő eszközök szolgálnak a tanítói tekintély emelésére?” Majd az elnök tartotta meg tartalmát és felette tanulságos felolvasását e címen: „Miként szoktathatók a népsik. tanulók az engedelmességre?” — Mindkét felolvasónak jegyzőkönyvileg ad elismerést a közgyűlés. Következett Rohrer Márton bürdőzei tanító szavalmánya, mely trenetikus tetszést aratott. „A sárda romjai”-t szavalt Petőfőtől kitünő hatással. Ezután a bíráló bizottság két tagja lett megválasztva Vognrecsics Nándor pákai tanító és Göntér Endre személyében, utóbbi egyszeresmind a bizottság előadói tisztjének megbízásával. A többi között említésre méltó még Göntér E. indítványa, melyet a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel tett magáévá s melynek elfogadása ajánlatos a tárgyszelek számára is. Ugyanis körülményes indokolás után arra kéri az indítványozó a közgyűlést, hogy mondja ki, miként a jövőben minden gyűlés alkalmával — napi rendszeresen — énekpróbat tart a céltól, hogy a fényesebb temetések alkalmával — különös tekintettel valamely kártárs elhalálozására, — amelyen a tanítók nagyobb számmal jelennek meg, a köznapiasztól eltérő, ünnepélyes módon, szabályszerű műnek adathassék elő, hogy a testület mintegy ez által is intelligentiájának adhassa tanujelét. A vezetésre Berényi Miklós lentii és Vognrecsics Nándor kántortanító urak kérétek fel a gyűlés által... A sikerült gyűlés az elnök éltetésével fejeztett be. — r. l. — (A közgyűlés után a kör tagjait a helybeli tanító társasághoz hívták meg, mely legjobb hangulat közt folyt le.)

Választás. Sopronvármegye törvényhatósági bizottsága Dénes Sándor tapolczai ügyvédet járási szolgabíróvá választotta.

A sümegh—keszthelyi vasut nagybizottságának Eitner Sándor elnök elnöke alatt Keszthelyen tartott gyűlésén Eitner elnök meglepő emlékeztetett meg a veszteségről, amely a bizottságot nagyérdemű alelnökének Pap Sándornak, aki a vasut létesítésén oly odaadó buzgósággal fáradozott, gyászos elhunytával érte. Indítványára emléktet jegyzőkönyvileg örökítették meg s az így megüresedett alelnöki állásra Lénárd Ernő keszthelyi közjegyzőt választották meg. Vértessy engedményes tudatta a bizottsággal, hogy a miniszterium a vasut közigazgatási bejárását június hóban elfogja rendelni. Végül a bizottság elhatározta, hogy a vasut támogatása ügyében a kereskedelemügyi miniszterhez küldöttséget meneszt.

A z-egerszegi iparos ifjak önképző egyesület saját könyvtára gyarapítására 1895. évi június hó 29-én (azaz szombaton) a kaszaházi kertben tekeversenyyel és világpostával egybekötött zártkörű nyári tanmulatságot rendez. Belépti-díj: személyjegy 50 kr., családjegy 1 frt 20 kr. — Egy tekejegy (3 dobásra) 15 kr. — 1 drb világpostai levelezőlap 3 kr. Kezdeté délután 4 órakor. Felülfizetések közönségtől fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kedvezőten ídő esetén a mulatság június hó 3-án, esetleg július hó 7-én tartatik meg.

Jubeliumi júniális. A keszthelyi községi elemi iskola 25 éves tenállásának emlékére f. hó 3-án az urodalom erdő egy szép részletében jubileumi júniális rendezett. A 600 főből álló tanulócsereg reggel 7 órakor indult el az iskolától zenezóval zászló erdő alatt. A városi közönség az utca két oldalán sűrű sorfalat képezett s öröm sugárzó arccal nézte és éljenezte az apró emberek seregét. Közé 2 óráig tartott, míg a műzsasereg tanítóikkal a zöld erdőbe értek. De volt is aztán ott öröm, lelkesedés, melyet leírni nem lehet. Délig társasjátékokkal mulattak a tanulók. Délben közös ebéd, mely gulyáshusból és friss sörből állott. Ebéd után pihenés az árnyas fák alatt, aztán az érkező vendégek ünnepélyes fogadása, majd cigány zene mellett tánc következett. A határtalan örömet és lelkesedést fokozta 1/4 órakor gr. Festetics Tassiló kir. főpohárnok és gyermekeinek a mulatságon való megjelenése, kik eljöttek, hogy részt vegyenek és örüljenek az örvendezőkkel. Körülbelül 1 óráig időztek a gyermekek és felnőttek közt, sokat közöltek megszólítottak s hosszasan elbeszélgettek. A jó lelki gróf, látva a tanulókat, tanítókat és szülők örömet, többször mondá: „Ilyen mulatságot minden esztendőben kell rendezni a tanuló számára, hadd örüljenek itt kint a szabadban!” A mulatság este 7 óráig tartott. Akkor kezdődött a visszavonulás a városba, hol a közönség az utcákat és tereket mind elfoglalva telkes éljenzésekkel fogadta a fáradt műzsasereget.

Községi hitelszövetkezet. Gellénháza, Liczkó és Vadamos községek községi hitelszövetkezetet alakítottak s miután alapszabályait a zala-egerszegi kir. törvény-széknel bemutatatták az alakulási iratokkal együtt, a szövetkezet, mint cég, bejegyeztetett és működését tényleg meg is kezdette. Nevezett hitelszövetkezet a hazai hitel szövetkezetek központi hitelintézetével, mint szövetkezet, szerves összeköttetésben áll. Az országos szövetkezet az alakuló gyűlésen magát képviseltette, a cégjegyzést eszközölte, az alakulási költségeket előlegezte s betanította úgy az igazgatóságot, mint a pénztárnokot és könyvelőt a könyvek vezetésére. Az országos szövetkezet látja el hitellel. A községi hitelszövetkezet alapitóját 25 frtos üzletrészek képezik, amelyek 10 krajcáros heti részletekben fizetendők. A tagok az általuk jegyzett egy vagy több üzletrészen felül ennek még kétszeres összegéig kölcsönös és egyetemleges szavatosságot vállalnak. Az igazgatóságot következőleg választották meg: Boronyák Sándor elnök; igazgatósági tagok: Pödör Imre, Gellén György, Fitos Bernát, Tornosy István, Németh József gellénházi és Gombos József liczkói lakosok; pénztárnok

Török József, könyvelő Görz József. A tagok száma 92 akik 102 üzletrészt képviselnek. A szövetkezet már eddig 4294 frt váltóköleséont nyújtott tagjainak 7 1/2% os kamatra minden más költség számítása nélkül.

Halálozás. Kocsis Károly, a zala-egerszegi középkereskedelmi iskola III. osztályának növendéke, f. hó 5-én Szepteken szüleinél hosszas betegség után elhunyt. Iskolatársai f. hó 8-án testületileg mentek el temetésére s díszes koszorút helyeztek ravatalára társuknak, aki az intézet egyik legszorgalmasabb és legjobb viseletű növendéke volt. Béke poraira!

A zalaegerszegi népkönyv 1894—95. évi pénztárkimutatása szerint bevétel volt: pénzmaradvány az előző évről 7 frt 59 kr., szelvények elárulásától 25 frt 24 kr., borsolya gyűjtésekből 1 frt 64 kr., adományokból 881 frt 18 kr., összesen 915 frt 63 kr. Kiadás: decem-berben 536 ebédre 96 frt 48 kr., januárban 571 ebédre 102 frt 78 kr., februárban 605 ebédre 108 frt 92 kr., márciusban 568 ebédre 102 frt 24 kr., áprilisban 616 ebédre 110 frt 82 kr., nyomtatványokra 4 frt 84 kr., elhelyeztetett a takarékpénztárba 300 frt, pénzmaradvány 89 frt 55 kr., összesen 915 frt 63 kr. A vagyonkimutatás szerint pénztármaradvány 89 frt 55 kr., takarékpénztári tőkékben és esedékes kamataiban 875 frt 19 kr., összesen 964 frt 74 kr. Midőn a népkönyv lefolyt évi kimutatásának főbb eredményeit közöljük, csak elismeréssel kell adoznunk Rosenberg Henriette urhölgynek, a négylet fáradhatlan buzgalmu elnökének, aki ezt, a városunkra nézve oly áldásos intézményt minden tagsági díj nélkül, csupán könyörödományok útján tartja fenn olyképp, hogy időt, fáradságot nem kímélve, részint szóval, részint levélileg fordul a nemes szívű emberbarátokhoz, hogy ezen közhasznú intézményt kegyes adományokkal támogatni, nemes hivatásának betöltésében istápolni sziveskedjenek s hogy ez irányú buzgó tevékenységét óhajtott siker koronázza, erről fényes bizonyítást tesz a kimutatás, mely szerint nemesak a közszükségletet fedezték, hanem 300 frtot tőkésíthettek is, ami által a népkönyv jelenlegi vagyona 964 frt 74 krra nőtt. Erzik ezt maguk a szegények is, akik egész télen át a népkönyv áldásában részesültek, ép ez okból a nyilvánosság útján fejezik ki hálás köszönetüket kegyes jótéevőjük iránt, kinek szives fáradozása következtében egész télen át részben a szükségétől megmenekültek.

Zöldjótási tanfolyam tárgyában vettük a következő hirdetményt: Az Alsó Lendva és vidéke phylloxera és peronospora ellen védekező egyesület részéről közhírre tétetik, miszerint f. évi június hó 14. és 15-ik napjain Alsó-Lendván a tapolczai vincelleriskola igazgatójának vezetés alatt zöldjótási tanfolyam fog rendeztetni. Felhivatnak mindazok, a kik ezen tanfolyamon részt venni óhajtanának, hogy f. hó 14-én reggel 6 órakor a főszozlabírói iroda hivatalos helyiségében jelentkezzenek, honnét a helyszínére ki fognak vezetetni. A résztvevők megfelelő ojtókést és ojtáshoz szükséges pamutot tartoznak magukkal hozni. A tanfolyam befejeztével a legjobb ojtók közt jutalomdíjazás fog tartatni. Alsó Lendván, 1895. évi június hó 4-én. Szmodics Viktor e. elnök.

Vasuti előmonkálati engedély. A kereskedelemügyi miniszter Szabó Imre és dr. Ováry Ferenc országgyűlési képviselőknek az építés alatt álló Győr—veszprém—dombóvári helyi érdekű vasut Veszprém állomásától Szent-Király-Szabadja, Felső-Örs, Paloznak, Balaton Fűred, Aszófő, Örvényes, Akali, Zánka és Köves Kállya irányában Kővágó Örsig, innen vagy Káptalan-Tóti, vagy pedig Badacsony-Tomaj érintésével Tördemiczig, innen Szigliget és Balaton-Edericsen át a Keszthely—balaton—szentgyörgyi helyi érdekű vasut Keszthely állomásáig, továbbá Szent-Király Szabadjától Vörösbereyenyen át Almádiig vezető h. é. gőzmozdonyu vasutvonalra az előmonkálati engedélyt egy évre megadta.

Ösztöndíjak a vasuti tisztkepző tanfolyam növendékei részére. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter május hó 22-én 29.720/III. sz. alatt kelt rendeletével a vasuti tisztkepző tanfolyam 80 szegénysorsu, de jó viseletű nyilvános rendes hallgatója részére az 1895/6. tanévre egyenként 240 frtnyi ösztöndíjasi állást engedélyezett. Ezen ösztöndíj, amelylyel délelőtti foglalkozás nincsen egybekötve, a tanév tíz havi tartamára (zept.—jun.) havi 24 frtos részletekben fizetetik ki az illetőknek. Ez érdemben a pályázat július hó közepén fog kibocsátatni, amely a felvétel feltételeire vonatkozólag megadja a kellő tájékoztatást s annak idején lapunkban közölni fogjuk; egyelőre csak annyit említnék fel, hogy a pályázat határideje hihetőkép augusztus végére tüzetik ki.

A tihanyi hegycsuszamlás. A tihanyi félsziget nyugoti, Badacsony—Keszthely felé néző partjáról az ugynevezett szarkádi hegyről óriási robajjal mintegy fél-kilométer hosszú és 50 meter széles hegytömb vált le és zuhant a Balaton vizébe. Az óriási robbanás a környékbeli házakat mind megrongálta. A hegycsuszamlás valószínűleg az egész télen át tartó nagy eszözéseknek a következménye volt.

Tűz. Bezeréden f. hó 3-án éjjel 1/2 órakor Rumi János gazda lakháza eddig ismeretlen okból kigyult s habár a lakosság nyomban megjelent, a tűz szimbelyén és óriási munkát fejtett ki, a tüzet lokalizálni nem lehetett. A lángok csakhamar átsaptak a szomszédos épületekre, úgy, hogy 9 ház és számos gazdasági épület csakhamar lángokban állott, és néhány óra mulva porrá égett. — Az összes kár 3740 frtra becsültetett. Biztosítva voltak. A mentés körüli munkálatoknál három nő súlyos égési sebeket szenvedett.

Milleniumi történet. Az Athenaeum r.-társulat kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) 26. és 27. füzeté most került könyvpiacra. Ezekben a füzetekben Marczali Henrik professor folytatja Szent László királyságának történetét, külön fejezetben ismertetvén László király törvényhozását, Horvátország meghódítását, a székelység történetét és a kunok betelepítését, mind megannyi nagyobb korrajzokat László király életéből és megkezdődik Kálmán és Álmos korának, valamint a kereszties hadjárat történetének ismertetése. A 26-ik füzethez egy olyan fényes műmelléklet van csatolva, mely

ennek a vállalatnak még eddigi pompás műmellékleteit is felülmutatja a kiállítására nézve. Ez a műmelléklet a hírneves Gutkeled biblia egy lapjának hasonmása, melynek inicialéja Mózes prófétát ábrázolja, midőn a Sinai hegyen az Úrtól átveszi a tízparancsolatot. A kép alsó részén Izrael fiai láthatók, arczukon a várakozás és csudálat kifejezésével. Ugyancsak ennek a füzetnek másik műmelléklete a Tihanyi atemplom belsejét mutatja be I. Endre siremlékével Dörre Tivadar eredeti rajza után. A 27. füzethez két ősrégi magyar kódex hasonmása van csatolva. Az egyik „Kézai Simon krónikájának első lapja“ szövegolvasással és szövegfordítással; a másik pedig a legrégibb magyar nyelvemlékünk, „A halotti beszéd és könyörgés“, színes hasonmása betű szerinti olvasással, akkori és mostani kiejtés szerinti szöveggel kiegészítve. Egyes füzet ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr., félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Az előfizetők minden szombaton egy-egy füzetet kapnak.

Röptében a nagyvilág körül. Ez a címe annak a páratlan díszműnek, mely 256 eredeti fényképben bemutatja az egész világot. Ezt a művet a „The Werner Comp.“ című chicagói milliomas kiadó vállalat bocsátotta közre s eddig három nyelven, ugyint angol, francia és német nyelven Északamerikában, Angolországban, Franciaországban és Németországban nem kevesebb, mint 16 millió példányt adtak el s meg vagyunk róla győződve, hogy a most megjelenő magyar kiadás, melynek kizárólagos elárutási jogát az „Egyetértés“ kiadóhivatala vőttotta meg a kiadó cégtől, aránylag ép oly kelendőségnek fog örüdni. A magyar kiadás szövegét Timár Szaniszló ismert tárcáiról és esztetikus szerkesztte. A képek nagy költséggel beszerzett eredeti fényképlevételek után Amerikában készültek és művészi kivitelűek. Az egész munka 16 füzetből fog állani, melyeket az „Egyetértés“ kiadóhivatala füzetenként 30 kr-ával bocsát az „Egyetértés“ előfizetőinek és számonkénti vásárlóinak rendelkezésére, oly módon, hogy elfogad előfizetéseket 4 füzetre 1 frt 20 kr-ával, 8 füzetre 2 frt 40 kr-ával és 16 füzetre 4 frt 80 kr-ával. Postán való küldésért füzetenként 5 kr. külön fizetendő. Az egyes füzetek hetenként jelennek meg s az egész műhöz díszes és olcsó bekötési táblák fognak készülni. — Érdekesnek tartjuk felemlíteni hogy az „Egyetértés“ kiadóhivatala ezt a díszművet a saját lapjában valóságos amerikai mód szerint hirdeti, anélkül hogy e hirdetések, melyeket, mint érdekes tanulmányt, minden érdeklődő figyelmébe ajánlunk, izléstelenekké válnának. Itt lehet megtanulni, hogyan kell hirdetni, s éppen nem csodálnók, ha e hirdetések révén is óriási mérvben terjedne el a „Röptében a nagyvilág körül.“

Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből (szerk. Beöthy Zsolt) ismét egy vaskos füzet jelent meg, a 33 ik, az előbbiekhöz hasonló gazdag tartalommal. Ebben Rákosi Jenő betegezi a 40 es évek drámairodalomáról az előbbi füzetben kezdett cikket. A 2. cikkben Baráth Ferencz, a jeles aethetikus, Kossuth Lajos mint szónok és író cím alatt sokkal többet ad, mint a címben ígér; bevezetésül áttekinti a magyar politikai szónoklat történetét, aztán Kossuthal kapcsolatban egész korpépet rajzol, elkíséri hősét a száműzetésbe is, vázolja amerikai diadalutját, londoni és olaszországi működését stb. Baráth tanulmánya mindenesetre a legjobbak közé tartozik, amit Kossuthról valaha írtak mind tartalmassága, mind felfogása, mind stýlusa tekintetében. A 3 ik cikkben Vadnai Károly a forradalom költészetéről ír, melynek maga, még mint gyermek-ifjú, karddal állt szolgálatában, s melyből utjabban pedig naplójegyzetei alapján annyi érdekes jellem- és korpépet alkot. A díszes vállalat a legközelebbi két-három füzetben már be lesz fejezve, azért újlag felhívjuk rá a nagyközönség figyelmét. Egy-egy füzet ára 40 krajcár.

Az 1848-49-iki magyar szabadságharc című munkából most jelent meg a 36. füzet, amelyben Graza György több egykoru esemény kapcsán, a zalathnai vérengzést mondja el rendkívül élénken. A munka ezen része is olyan, mint egy érdekes regény. A 37. füzetet véget ér a nagybecsű munka második kötete is. A harmadik betegező kötet az ősz folyamán jelenik meg. Megrendeléseket a 2. kötetre már most elfogad a kiadó cég Lampel R. Andrassy ut. 2. Budapest.

Halottkémi jelentés.

Zala Egerszeg rendezett tan. város területén 1895. év május havában meghaltak:

1. Rajky Miklós, 68 éves, rk. öz. m. számvevő,
2. Sebestyén Vince, 24 éves, rk. nőtlen kocsis,
3. Páli Irma 4 hetes, ág. hitv. tetlen,
4. Wagner Sándor, 2 hetes, rk. kőműves fia,
5. Hander Erzse, 2 1/2 hó, rk. tetlen,
6. Kis Ilona, 1 1/2 éves, rk. eszmadia gyermeke,
7. Takács Marcsa, 1 1/2 éves, rk. földmives gyermeke,
8. Miklós Ferenc, 46 éves, rk. nős eszmadia,
9. Barbély Ferenc, 49 éves, rk. nős kanász,
10. Fekete Roza, 2 hetes, rk. tetlen,
11. Horváth János, 70 éves, rk. nős napszámos,

12. Zsalusky Vilma, 25 éves, rk. hajadon,
13. Horváth József, 3 hó, rk. kocsis gyermeke,
14. Bócz Mária, 9 1/2 éves, rk. földműves leánya,
15. Kopstein Péterné Németh Teréz, 73 éves, rk. öz.
16. Raiman János, 3 hetes, rk. tetlen,
17. Baumstingl Lina, 7 1/2 éves, rk. téglás gyermeke,
18. Lövinger Vilmosné Bettelheim Johanna, 67 éves, izr. özvegy.

Zala-Egerszeg, 1895. június hó 1-én.

Dr. Graner Adolf v. orvos.

Nyersselyem básztruhákra való

kelmét 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig egy teljes öltönyre — Tussors- és Shantungs-Pongees, valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként, sima, csikos, kockázott, mintázott, damasztot stb. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 szín- és mintázatban stb.) póstabér és vámentesen, a házhoz szállítva és mintákat küld póstafozdultával: **Henneberg G.** (cs. és kir. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Újszülött gyermekek,

kiket anyjuk vagy egyáltalán nem, vagy csak elégtelenül szoptathat, legtermészetesebb módon nevelhetők fel a

H. Nestlé-fele gyermektápliszttel.

Mintadobozok és leírások, melyekben a készítés módja és a kontinens legtekintélyesebb szakértőinek és gyermekorvosok bizonylati vannak kinyomtatva, kívánatra ingyen küldetnek meg. Főraktár: F. Berlyák I. Naglbergasse I.

Nestlé Henrich Gyermeklisztje 90 kr.
Nestlé Henrich Kondensált teje 60 kr.

F. Berlyák Bécs. I. Naglbergasse I.

Raktárak minden gyógyszerárban és droguistakereskedésekben. Zala-Egerszegben **Kasster Sándor** ír gyógyszerárban.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Még csak néhány napig.

Huzás már 1895. június hó 26-án.

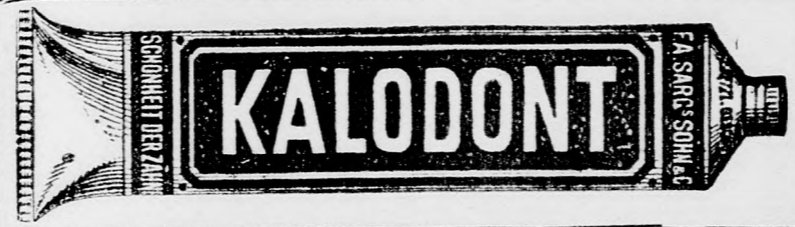
Magy. kir. jótékonycélu államsorsjáték

főnyeremény 60,000 frt.

Az összes nyeremények összege 160.000 frt. Sorsjegyek a 2 frtért kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapesten (Pest, fővámház félemelet), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lottó-, só- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Merkur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegnél. Budapesten, 1895. január hó 17-én.

Magy. kir. lottó igazgatóság.

SARG-nak orvosrendőrileg kipróbált (Bécsben, 1887. július 3-án)

több **MILLIÓSZOR** használt, a fogorvosok részéről ajánlott, egyuttal a legolcsóbb **fogtisztító és fogfenntartó szer.**
Kapható mindenütt.

Fontos építőknék.

Gráner Lipót fia

vaskereskedése és építészeti anyagok raktára
Zala-Egerszegben

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét a raktáromban levő

Portland és Román Cementre,

egyáltalában az építkezésben előforduló összes cikkekre, mint **portland cement lapok és cementárak, tetőfedél és elszigetelő lemez, kőszén, kátrány és menyezeti gipsz, vastartányok, falkötő- és áttoló vasak, fa- és kőszén-kályhák, takaréktűzhelyek és épület vasalásra felhívni, amelyek mindenkor egyenlő jó minőségben a legolcsóbb árak mellett számíthatnak.**

Ugyanitt jutányos áron kaphatók igen célszerű szerkezetű, kitünő minőségű, fa puttonyú

permetezők

peronospora ellen.

Házassági ajánlat.

Egy háziassan nevelt izr. vallású igen csinos leány részére, ki 1500 forint hozományyal bír, kerestetik férj, ki biztos hivatalnoki vagy gazdasági állásban van. Nem névtelen ajánlatok kéretnek küldetni „Házasság“ cím alatt posta restante Szombathely. Titoktartás biztosított.

Tisztán kölcsönös. Az összes nyeremény a Részvényesei nincsenek. biztosítottak javára esik

The Mutual

new-yorki életbiztosító társaság.

Alapított 1843-ban.

1.060 millió frank

biztosítéki alapjával

a legnagyobb pénztárat a világon.

Biztosít emberi életet a legkülönbözőbb és legelőnyösebb módokat szerint. Prospectussal és tüzetesebb felvilágosítással szolgál

a vezérigazgatóság Magyarország

és a szomszéd tartományok részére Budapest, Bécsi-utca 5. sz.

Fügynökség Zala-Egerszeg és vidékére **Fenyvesi Miksánál** Zala-Egerszegben.

A kárpáti kasza

a „Kaszás“ védjeggyel

a legjobb kasza a világon.

Kemény, szívós, csupán egyszerű kalapalással több napon át lehet vele dolgozni és egyetlen kaszakő fenéssel 20-150 lépésnyire lehet vele kaszálni még a legsűrűbb és a legkeményebb hegyi tőben is. A „kárpáti“ kaszát különben egész Magyarországon már mult évről, mint a legkitünőbbet, ismerik és szó nélkül visszaveszem attól, a kit nem elégtene ki.

A valódi kárpáti kasza a „Kaszás“ védjeggyel egyedül csak is alulírott cégnél kapható. Árak a következők:

A kárpáti kasza hossza a könyökkel együtt centiméterekben	60	65	70	75	80	85	90	95	100
Ára darabonként, krajcárokban	70	80	90	100	110	120	130	145	160
Egy 5 kilós postacsomagba elfér darab	14	13	11	10	9	8	7	6	6

A ki egy postacsomaggal rendel, bérmentve kapja. A ki pedig 3 postacsomaggal rendel egyszerre, azonkívül egy kaszát is kap ingyen ráadásul.

1 drb kárpáti kaszakő (fenőkö) I. rendű 15 kr., 1 drb kárpáti kaszakő II. rendű 10 kr.

1 kalapáló készlet álló és kalapács angol acélből 75 kr.

MAUTHNER ÖDÖN magkereskedése, BUDAPEST, Andrassy-út 23.

Arverési hirdetmény.

Az a. lendvai kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Herzsenyák Juli** férj. Kovács Imréné végrehajtatónak, **Varga Juli** férj. Drávecz Imréné végrehajtatást szenvedő elleni 80 frt tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtatási ügyében az alsó lendvai kir. járásbiróság területén lévő, az alsó-lendvai 851. számú tjkvben A 7 5. sor 403/b. hrsz. alatt foglalt s az adó alapján 170 frtra becsült, továbbá az ugyanezen számú tjkvben A 7 6. sor 434/a. hrszám alatt foglalt, az adó alapján 148 frtra becsült, $\frac{3}{5}$ -ad részben **Varga Juli** férj. Drávecz Imréné, $\frac{1}{5}$ részben Drávecz Vendel, $\frac{1}{5}$ részben Drávecz Rozi, $\frac{1}{5}$ részben Drávecz Mihály és $\frac{2}{5}$ részben **Kuhár István** nevén álló egész ingatlanokra a végrehajtatási törvény 156. §-a alapján az árverést 170 és 148 frtban ezzel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1895. évi július hó 6-ik napján d. e. 10 órakor** Alsó-Lendván a kir. tkkvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. e. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

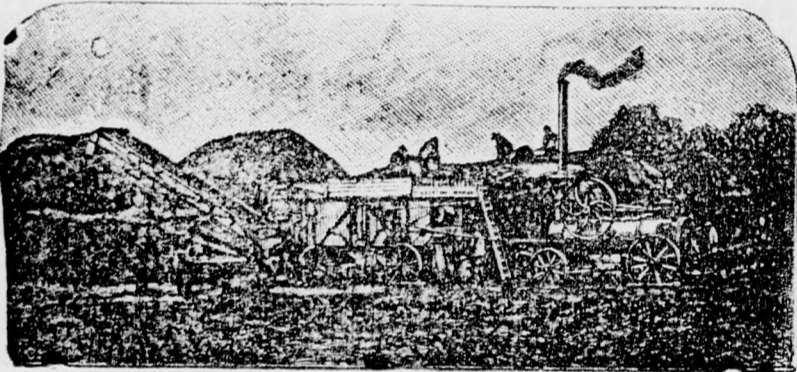
A kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság.
Kelt Alsó Lendván, 1895. március hó 25-én.

Horváth kir. albiró.

Kotzó Pál

gépészmérnök

Budapest, Üllői-ut 18. szám alatt

Ajánl 2 $\frac{1}{2}$, 3, 3 $\frac{1}{2}$ és 4 lóerejű

szöges cséplőkészleteket,

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű

sines gözcséplőkészleteket,

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerral.

Fa- és szénfűtésű és eredeti szalmafüto

GÖZMOZGONYOKAT

Továbbá **R. GARRET & SOHNS** felülmulhatlan, 40% tüzelőanyagot megtakarító

Compound gözmozgonyokat,

legjobbnek elismert braunfordi önműködő amerikai kéveköto aratógépeket. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható combinált ruddal. Sorvető és szóravető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jég eladás.

Naponként reggel 1 $\frac{1}{2}$ -tól 7 óráig és este 6—7 óráig. Szegény betegek részére orvosi rendelésre ingyen.

Grünbaum Ferenc.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kik a
RICHTER-féle TINCT. CAPSICI COMP.-t
(Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönheti ezen igazán biztos hatású házi szer nagy elterjesztését és általános kedveltségét. Ki a **Tinct. capsici comp.-t** (Horgony-Pain-Expellert) készvénynek, czúznál (tagszaggatásnál), keresztcsont-fájásnál, fej- és fogfájásnál, csípőfájdalomnál, fájdalomcsillapító bedorzósként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghűléseknél is, mint leveztető, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jönnek bizonyult házi szernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszerüzletekben; Budapestben **Török József** gyógyszerésznél. — Csak a „Horgony“ védjeggyel ellátott üvegek elfogadandók.

Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüringiában.

„Eddig még el nem ért siker“

„Linoleum“

padló máz.

Azonnal száradó, tükör-fényű szobát csak is „Linoleum“ által nyerhetünk.

Kapható egyedül

Derencsény Pálnál

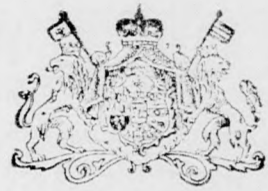
Zala-Egerszegen.

SZOLYVA és POLENAI

szaktekintélyek által elismert kiváló hatású

gyógyvizek

Gyomor és fejfájás, szédülés, cukros hugar

aranyér bántalmai és köszvény-elleni különlegeség!

a friss töltésű SZOLYVAI és POLENAI védjegye!

LUHI ERZSÉBET

rendkívül kellemes ízű fogva, főleg borral vegyítve a betegnek élvezetes, kellemes üdítő italt kepez.

túlságos gyomorsav képződésnél, idült gyomorhurut és étvágytalanság,

torok, gége és hörögök idült hurutos bántalmai ellen, feltűnő sikerrel lesz alkalmazva.

a friss töltésű LUHI védjegye!

Főraktár: Budapest.

Frum István utódánál, tulajdonos **Werner Adolf** Bathányi u. 3. szám.

Megrendelhető: minden ásványvíz kereskedésben, vagy közvetlenül

Gróf Schönborn uradalmi Igazgatóságánál,

Munkácsban.

Ezen vizeknek tiszta készítése folydón, kellemetlen utóíz nem képződik.

Eladó birtok.

Zalavármegyében, **Bekeházán**, 6 kilometer távolságban a vármegye székhelyétől és vasuti állomástól, eladó

140 hold birtok,

amelyből 14 hold erdő, 13 hold rét, a többi pedig első osztályu szántóföld. A birtokon, mely tehermentes, van uralakás, jó karban levő gazdasági épületek. Bővebb felvilágosítást ad: Csillagh Gyula földbirtokos Hottón u. p. Alsó-Bagod.

Házeladás.

Zala-Egerszegen, a Jákum-utca 24-ik szám alatt levő, szilárd anyagból épült, cserépszindelyvel fedett

új ház,

amelyben van hat szoba, két konyha, egy éléskamra, egy istálló, egy szekérszám, egy faház, nagy hasznos hajtó kerttel s minden hozzátartozó joggal együtt háromezer forintért eladó.

Zala-Egerszeg, 1895. május 30.

Radó István
háztulajdonos.

Padlózat-fénymáz

(Clasur)

legkiválóbb mázoló szer puha padló számára. 1 nagy palack ára 1.35 kr. 1 kis palack ára 68 kr.

Arany-fénymáz

Egy képkerekek stb. bearányozására. Kis palack ára 20 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Mindenkor kapható:

Ján Ferencnél, Zala-Egerszegen.

„Pozsony“ vizgyógyintézet Pozsonyban.

Intézet gyúrógyógyászatra, villamos gyógyászatra, gyógytornászatra stb.

Egész éven át nyitva.

Tulajdonos: a Pozsonyi Iparbank. Orvos vezető: dr. Schlezinger Miksa.

Prospectust ingyen és portmentesen küld az

Igazgatóság.

SCHLICK-féle vasöntöde- és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. ker., külső váci-ut 29—35.

Városi iroda és raktár: Podmaniczky-utca 14.

Gőz- és járgány cséplő-készületek,

számos első díjjal kitüntetett SCHLICK-féle szabadalmazott 2 és 3 vasu ekék, melyitő és egyetemes acél-ekék,

eredeti SCHLICK- és VIDAT3-féle

egyvasu ekék, talajmivelő eszközök, valamint

Schlick-féle szab. „HALADÁS“ sorbavető-gépek.

Takarmánykészítő gépek, daralók, őrlőmalmok és mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai kéveköto és marokrakó arató-gépek és fűkaszaló-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legutányosabb árak. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

